

M.A. (PART- II)
ECONOMICS
Development Economics
(Paper – III) April 2016

Q.P. Code : **21039**

(3 Hours)

[Total Marks :60

- N.B. :** (1) Attempt any four questions
(2) All questions carry equal marks

1. Answer any two of the following:
 - (a) Model of surplus labour
 - (b) Big push theory
 - (c) Relationship between constant capital and variable capital

2. Write notes on any two of the following:
 - (a) Solow Swan model
 - (b) Harrod Domar Model
 - (c) Growth programming

3. Critically evaluate any two mainstream paradigms of underdevelopment in the context of exiting financial institutions.

4. Write an essay on gender and development.

5. (a) Explain agriculture industry interrelationship in development process
(b) Write a note on contradictory devaluation

6. Explain in detail the merged Bank fund Model

7. Write notes on any two of the following:
 - (a) Doomsday model
 - (b) Currency crisis
 - (c) Undernutrition in labour markets
 - (d) Economies of child labour
 - (e) Trade reforms and development.

TURN OVER

- सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर स्पष्टीकरण द्या.
 - (अ) अधिक्य श्रमाचा प्रतिमान
 - (ब) जोराचा धक्का सिध्दांत
 - (क) अचल भांडवल आणि चल भांडवल यातील संबंध
२. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा.
 - (अ) सोलो स्वान प्रतिमान
 - (ब) हॅरॉड डोमर प्रतिमान
 - (क) वृद्धी प्रयोजन
३. वित्तीय संस्थांच्या संदर्भात मुख्य प्रवाहातील कोणत्याही दोन अर्ध विकासाच्या स्वलोकांचे टिकात्मक मूल्यमापन करा.
४. लिंग व विकास यावर निबंध लिहा.
५. (अ) विकास प्रक्रियेत शेती व उद्योग यातील परस्पर संबंध स्पष्ट करा.
(ब) संयुक्त अवमूल्यन यावर टिप लिहा.
६. विलीन बँक-फंड प्रतिमान पूर्णपणे स्पष्ट करा.
७. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा.
 - (अ) कल्पनांचे प्रतिमान
 - (ब) चलन अरिष्ट
 - (क) अर्धपोषण व श्रमबाजार
 - (ड) बालश्रमीक व अर्थशास्त्र
 - (इ) व्यापार सुधारणा व वृद्धी

M.A. (PART- II)
ECONOMICS
Public Economics
(Paper – IV) April 2016

QP Code : 21359

(3 Hours)

[Total Marks : 100

N.B. : (1) Attempt any **four** questions.
(2) All questions carry **equal (25) marks**.

1. (a) State and prove Arrow Impossibility Theorem.
(b) Describe the theorems of welfare economics.
2. (a) Discuss 'Honesty is the best policy' in the context of Clarke Groves Tax.
(b) Examine the efficiency conditions for the provision of club goods.
3. (a) Explain the relationship between optimal taxation and income distribution with reference to a linear income tax.
(b) Discuss the effects of tax on working hours.
4. (a) Explain the inclusion of wealth effect in traditional IS-LM analysis with reference to Silber model.
(b) Explain Ricardian equivalence.
5. (a) Discuss Krugman's model of financial crisis.
(b) Elaborate twin deficits approach to growth and inertial inflation.
6. (a) Evaluate the theorem of decentralisation
(b) What is tax assignment problem? Explain its various approaches.
7. Write notes on (any two):
 - (a) Interest group capture
 - (b) Lindahl's voluntary exchange model of taxation.
 - (c) Excess burden of tax under general equilibrium approach
 - (d) Seignorage and inflationary finance
 - (e) Macro economic effects of fiscal deficit.
 - (f) Flypaper effect.

सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा
(२) सर्व प्रश्नांना समान (२५) गुण आहेत.

१. (अ) अॅरो अशक्यता प्रमेय नमूद व सिध्द करा.
(ब) कल्याणकारी अर्थशास्त्राच्या प्रमेयांचे वर्णन करा.
२. (अ) 'प्रामाणिकपणा हे सर्वोत्तम धोरण आहे' याची क्लार्क-ग्रोव्हज कराच्या संदर्भात चर्चा करा.
(ब) क्लब वस्तूचा पुरवठा या संदर्भातील लाभक्षमतेच्या अटींचे परीक्षण करा.
३. (अ) सरळ रेखीय उत्पन्न कराच्या संदर्भात, इष्टतम कर व उत्पन्न वाटपातील संबंध स्पष्ट करा.
(ब) कामाच्या तासांवर कराचा परिणाम याची चर्चा करा.
४. (अ) सिलबर प्रतिमानाच्या संदर्भात परंपरागत IS-LM विवरणामध्ये सांपत्तिक परीणामाची समाविष्टता स्पष्ट करा.
(ब) रिकार्डीअन समकक्षता स्पष्ट करा.
५. (अ) क्रुगमन यांच्या वित्तीय संकट प्रतिमानाची चर्चा करा.
(ब) वाढ व स्थितीस्थापक महागाई बाबत जुळ्या तुटीचा दृष्टीकोन विस्तृतपणे स्पष्ट करा.
६. (अ) विकेंद्रीकरण प्रमेयाचे परीक्षण करा.
(ब) कराधिकार नेमण्याची समस्या म्हणजे काय? त्याचे विविध दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
७. टिपा लिहा (कोणतेही दोन):
 - (अ) इंटरेस्ट ग्रुप कॅपचर
 - (ब) कराचे लिंघालचे स्वेच्छा विनिमय प्रतिमान
 - (क) सामान्य समतोलाच्या चौकटीत कराधानाचा अधिभार
 - (ड) सिनोराज आणि महागाई वित्त
 - (इ) राजकोषीय तूटीचे समग्रलक्षी परिणाम
 - (फ) फ्लाय पेपर परिणाम

M.A. (PART- II)
ECONOMICS

Agricultural Economics

(Paper – II)

April 2016

QP Code : **21558**

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B.:** (1) Question No. 1 is **compulsory**.
(2) Answer any **three** questions from the remaining **six** questions.
(3) All questions carry equal marks.

1. Write short notes on any **three** of the following:-
 - (a) Pesticide Management
 - (b) Watershed approach
 - (c) Role of agriculture in developing countries
 - (d) Agricultural Research and Extension
 - (e) Gender-based Income disparities
 - (f) Globalisation of agricultural trade
2. Explain the following theories of agricultural development:
 - (a) Mellor
 - (b) Lewis
3. (a) Explain the different perspectives on water and discuss water charges.
(b) Discuss the large dam controversy.
4. Examine the trends in the following :-
 - (a) Agricultural employment and real wages.
 - (b) Rural-Urban income disparity.
5. (a) Explain the role of Self-Help Groups.
(b) Write a note on Crop and Livestock Insurance in India.
6. Discuss any **two** of the following:-
 - (a) Market Interlocking
 - (b) Feudalism and Capitalism
 - (c) Methods of Surplus Extraction.
7. Attempt any **two** of the following :
 - (a) Land Ceiling Act
 - (b) Land to the Tiller Act
 - (c) Foreign Capital and Indian agriculture
 - (d) Agrarian Reforms and Peasant Movements

[TURN OVER

- सूचना : (१) प्रश्न क्र. १ अनिवार्य आहे.
(२) उर्वरित प्रश्नांपैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
(३) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
(४) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहा.

१. कोणत्याही तीन वर टीपा लिहा.
 - (अ) किटक नाशके व्यवस्थापन
 - (ब) जलविभाजक दृष्टीकोन
 - (क) विकसनशील अर्थव्यवस्थेत शेतीक्षेत्राची भूमिका
 - (ड) शेतीसाठी संशोधन आणि विस्तारक
 - (इ) लिंग आधारीत उत्पन्न विभेद
 - (फ) शेतीवस्तू व्यापाराचे जागतिकीकरण
२. शेती विकासा संबंधी पुढील सिद्धान्त स्पष्ट करा.
 - (अ) मेलर
 - (ब) ल्युई
३. (अ) पाण्यावरील विविध परिप्रेक्ष्य काय आहेत? पाणीपट्टीसंबंधी चर्चा करा.
(ब) 'मोठी धरणे विवाद' चर्चा करा.
४. पुढील बाबतीत झालेल्या चढ उतारांचे परिक्षण करा.
 - (अ) शेतीक्षेत्रातील रोजगार आणि वास्तव वेतन.
 - (ब) ग्रामिण -शहरी उत्पन्न विभेद.
५. (अ) स्वयं सहाय्यता गटांची भूमिका स्पष्ट करा.
(ब) भारतातील अन्नधान्य आणि पशूधन विमा यांवर लिहा.
६. कोणत्याही दोहोंची चर्चा करा.
 - (अ) बाजार अनेकबद्ध
 - (ब) सरंजामशाही आणि भांडवलशाही
 - (क) वाढावा घेण्याच्या पद्धती
७. कोणतेही दोन सोडवा.
 - (अ) कमाल जमीन धारणा कायदा
 - (ब) कसेल त्याची जमीन कायदा
 - (क) विदेशी भांडवल आणि भारतीय शेती
 - (ड) भूमी हक्क सुधारणा आणि शेतकरी चळवळ

M.A. (PART- II)
ECONOMICS
Industrial Economics
(Paper – II) April 2016

Q.P. Code : 21773

(3 Hours)

[Total Marks : 100

N.B. : (1) Attempt any **four** questions
(2) Figures to the right indicate **full** marks

1. Explain the following in brief: **25**
 - (a) Types of unemployment in India
 - (b) Theory of Human Capital

 2. (a) Discuss the Short run demand curve for labour. **13**
(b) Explain the impact of technological change on employment. **12**

 3. Explain briefly the following theories: **25**
 - (a) Marginal productivity theory
 - (b) Demand and supply theory of wages

 4. (a) Write a note on Economics of union. **13**
(b) Explain the Implicit contract theory **12**

 5. (a) Write a note on Labour market segmentation in India. **13**
(b) Explain the impact of privatization on labour market in India. **12**

 6. (a) Explain the Class conflict approach to industrial relations. **12**
(b) Explain the role and functions of ILO **13**

 7. Write notes on any **two** of the following: **25**
 - (a) Determinants of Labour force participation
 - (b) Wage differentials in India
 - (c) Employment security and efficiency
 - (d) Strikes, lockout and closure
-

[TURN OVER

सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

(२) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात

(३) संदर्भासठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी

१. खालील संकल्पना स्पष्ट करा. २५
(अ) भारतातील बेरोजगारीचे विविध प्रकार
(ब) मानवी भांडवलाचा सिध्दांत
२. (अ) श्रमाच्या अल्पकालीन मागणी वक्राची चर्चा करा. १३
(ब) तंत्रज्ञान बदलाचा रोजगारावर पडणारा प्रभाव स्पष्ट करा. १२
३. खालील सिध्दांत स्पष्ट करा. २५
(अ) सिमांत उत्पादकतेचा वेतन सिध्दांत
(ब) मागणी व पुरवठ्याचा वेतन सिध्दांत
४. (अ) सहकारी संघाचे अर्थशास्त्र यावर टीप लिहा १३
(ब) पूर्ण करार सिध्दांत स्पष्ट करा. १२
५. (अ) भारतातील श्रमिक बाजार विभाजनावर टीप लिहा. १३
(ब) भारतातील श्रम बाजारावर खाजगीकरणाचा होणारा प्रभाव स्पष्ट करा. १२
६. (अ) औद्योगिक संबंधाबाबतचा वर्ग संघर्ष दृष्टिकोन स्पष्ट करा. १२
(ब) आंतरराष्ट्रीय श्रम संघटनेची भूमिका व कार्ये स्पष्ट करा. १३
७. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा. २५
(अ) श्रमशक्ती सहभागाचे निर्धारक घटक
(ब) भारतातील मजुरी भिन्नता
(क) रोजगार सुरक्षा आणि कार्यक्षमता
(ड) संप, टाळेबंदी व बंद

.....